

FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar, UNRWA

Fakta om organisationen

Mandat och verksamhetens inriktning

FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar UNRWA (United Nations Relief and Works Agency in the Near East for Palestine Refugees) är en humanitär organisation som bildades 1949 genom generalförsamlingens resolution 302 (IV). UNRWA:s mandat är att stödja och bistå de palestinska flyktingar som flytt sina hem som en följd av den arabisk-israeliska konflikten 1948. Mandatet utökades senare att omfatta även de palestinier som flydde i samband med kriget 1967. Mandatet är temporärt och förnyas vart tredje år. Till dess att flyktingfrågan får en politisk lösning lär UNRWA:s mandat fortsätta att förnyas på detta sätt. UNRWA bistår idag cirka 4,8 miljoner flyktingar inom fem geografiska områden: Västbanken, Gaza, Libanon, Syrien och Jordanien. Programområdena är utbildning, hälsovård, social omsorg, infrastruktur och mikrokrediter. Dessutom genomförs renodlade humanitära livsuppehållande insatser, vilka har ökat de senaste åren

UNRWA har 30 500 anställda, varav den absoluta merparten är palestinier och de allra flesta flyktingar. Vid sidan av huvudkontor i Jerusalem och Amman har UNRWA fem fältkontor.

Styrning, organisation och svenskt deltagande

UNRWA leds av en generalkommissionär som rapporterar direkt till FN:s generalförsamling. Vård och givarlandsmöte, HDM, sker en gång per år och har som främsta syfte att utbyta information och diskutera övergripande frågor. De största givarna, värdländerna samt UNRWA möts dessutom ett par gånger per år i ett rådgivande organ, Advisory Committee. Sverige deltar som regel i dessa möten.

Finansiell information

UNRWA:s reguljära budget för 2010 är 602 miljoner USD. Det svenska basbudgetstödet 2010 är 276 miljoner kronor. Dessutom har bidrag om 60 miljoner kronor till nödappellen för de ockuperade palestinska områdena utbetalts via Sida. Sverige är den fjärde största givaren efter USA, EU-kommissionen och Storbritannien.

Bakgrund till de svenska bedömningarna

Organisationsbedömningar är en viktig del i genomförandet av Sveriges strategi för multilateralt utvecklingssamarbete. Huvudsyftet är att bidra till ett mer effektivt svenskt engagemang i de multilaterala organisationerna. De är också ett led i regeringens arbete för att tydligare visa på resultaten av vårt internationella utvecklingssamarbete.

Bedömningarna genomförs gemensamt av Regeringskansliet, Sida och svenska ambassader i utvecklingsländer. Bedömningarna ska ge ökad kunskap om organisationerna och vara underlag för att följa organisationernas utveckling. De används också för att ta fram svenska organisationsstrategier.

Det som bedöms är organisationernas relevans för svenskt utvecklingssamarbete, samt dess interna- och externa effektivitet. Intern effektivitet rör organisationens interna system och rutiner, och speglar hur väl organisationen är anpassad för att kunna leverera goda resultat. Med extern effektivitet avses vilka resultat och effekter som uppnås genom verksamheten. Effektiviteten bedöms enligt följande skala: mycket låg, låg, godkänd, god, hög och mycket hög. Mer information om metodologin bakom bedömningarna finns på www.ud.se.

Svenska bidrag	2007	2008	2009
Basbudget RK	242 000	272 000	305 000
RK multi-bi	–	–	–
Sida multi-bi	65 000	64 900	69 988
Totalt utbetalt svenskt bidrag, tusentals SEK	307 000	336 900	374 988

Bedömning

Relevans

UNRWA är mycket relevant utifrån svenska prioriteringar inom det humanitära området. Den övergripande målsättningen är att bidra till flyktingarnas mänskliga utveckling. Organisationen är unik genom kombinationen av bred långsiktig verksamhet och akuta humanitära insatser. UNRWA bidrar också till stabilitet och säkerhet i en konfliktfylld region.

Intern effektivitet

UNRWA:s interna effektivitet bedöms vara god, vilket motsvarar omdömet från 2008. Intrycket är att den interna effektiviteten har utvecklats mycket positivt, men att fortsatt arbete kvarstår. Det stora reformarbete som pågått 2007-2009 med fokus på organisationsstruktur, decentralisering och personalpolitik håller på att avslutas. Det är dock för tidigt att utvärdera resultaten av denna reformprocess. Ett system för resultatbaserad styrning är etablerat, vilket kommer att fortsätta utvecklas. Det finns översynsfunktioner och system för ansvarsutkrävande på plats men bedömningen är att dessa kan stärkas ytterligare. UNRWA:s finansiella struktur medför att det finns svårigheter att planera långsiktigt. I dagsläget finansieras budgeten, förutom cirka 120 internationella tjänster, uteslutande med frivilliga bidrag från framförallt givarländer. Starkt stöd behövs fortsatt för reformarbetet, framför allt då UNRWA:s finansiella situation utvecklats negativt.

Extern effektivitet

UNRWA:s externa effektivitet bedöms vara hög, vilket motsvarar det omdöme som gavs 2008. Fältkontoren och länken till huvudkontoren fungerar överlag mycket bra. Verksamheten försvåras betydligt av händelseutvecklingen i de områden där UNRWA verkar och ökande humanitära behov, inte minst på de ockuperade palestinska områdena, samt av den kroniska underfinansieringen och tillträdesproblematiken. Organisationen har fungerande, relevanta mål och visar mycket goda resultat. Den största delen av UNRWA:s verksamhet utgörs av insatser inom områdena hälsa och undervisning. Inom dessa områden visar resultatredovisningen på hög måluppfyllelse. Utvärderingar av UNRWA:s arbete inom hälsosektorn pekar dock på behov av modernisering. Det pågår ett lovande arbete för att ytterligare höja den externa effektiviteten, främst vad avser kvalitet och anpassning till flyktingarnas behov och analysstöd. Samarbetet med andra humanitära organisationer fungerar väl. Mycket görs också för att samordna med andra givare, myndigheter och civila samhället. UNRWA:s centrala roll ger dem goda möjligheter att föra dialog med nyckelaktörer från både regering och civila samhället. Givet de svåra omständigheterna under vilka organisationen arbetar anses UNRWA utföra ett mycket gott arbete.

Utvecklingstrender

Reformarbetet har lett till en betydligt modernare organisation, men mycket arbete återstår framför allt inom kvalitetssäkring och effektivisering av tillhandahållna service. Den kroniska underfinansiering som UNRWA lidit av länge är kritisk. Arbete med prioriteringar är svåra att genomföra på grund av den politiska situationen i de olika fältområdena. Samtidigt har de senaste årens politiska utveckling på de ockuperade palestinska områdena ökat efterfrågan på UNRWA:s insatser. Det socioekonomiska läget har försämrats, de humanitära behoven på de ockuperade palestinska områdena har ökat och antalet flyktingar har blivit fler.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet